

**ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย**
**Academic leadership in the 5.0 era of school administrators in the multi-campus
group under the office of Nong Khai secondary education service area**

กิตติณัฐ สุนทรวิสัย^{*1}, กิจพิณัฐ อุสาโห²
Kittinat Sunthornvisai^{*1}, Kitpinit Usaho²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

¹Department of Educational Administration, Faculty of Educational Administration, Ratchathani University, Thailand

*Corresponding author's e-mail: kittnatsoontornwisai@gmail.com^{*1}

Received: December 15, 2023

Revised: January 28, 2024

Accepted: February 07, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 103 คน ได้มาโดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โปรแกรม google form ได้รับตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 85.44 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน รองลงมา คือ ผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ และวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเข้าใจ 2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ ในการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ควรทำความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยกว่านี้ ควรเป็นผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทั้งความรู้เทคโนโลยีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การหาโอกาส และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ควรเป็นผู้นำที่เร็วจะสร้างผลลัพธ์ที่ดีเลิศในหลายด้าน และควรบูรณาการประสบการณ์ทางด้าน IT มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรของตนเอง

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ 5.0, ผู้บริหารสถานศึกษา, แนวทางการพัฒนาผู้นำ

Abstract

The objectives of this study were to investigate levels and developmental guidelines. Academic Leadership in the 5.0 Era of School Administrators in the Multi-Campus Group Under the Office of Nong Khai Secondary Education Service Area Province from 103 obtained by selecting stratified random sampling

questionnaires with a 5-level rating scale questionnaire with an IOC of 0.67–1.00 and a reliability of 0.86. The collected data using the Google Forms program received a response of 85.44. Analysis included percentage mean standard deviation and content analysis. The results of the study found that: 1) Level of Academic Leadership in the 5.0 Era of School Administrators in the Multi-Campus Group Under the Office of Nong Khai In the 5.0 era, academic leadership was at a high level, as was the learning culture in the 21st century. The aspect with the lowest average was comprehension. 2) Guidelines for developing academic leadership in the 5.0 era include: School administrators should participate in digital technology activities, defined as the organization's vision of using technology for development. Innovation will drive the organization's operations to be more efficient. Should understand and use more modern digital technology. To be a digital leader that empowers teachers and learners to be knowledgeable about communication technology. The leader should be able to consistently create good results in many areas and integrate IT to manage their own organization.

Keywords: Academic Leadership 5.0, Administrators, Leadership Development Guidelines

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกเดินทางเข้าสู่ยุคแห่งเทคโนโลยีที่นับวันยิ่งมีความล้ำสมัยมากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีได้สร้างสังคมแห่งความสะดวกสบายทำให้เราได้รับการตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็วทันใจ การเข้าถึงข้อมูลและบริการของผู้รับบริการทำได้เพียงผ่านปลายนิ้วหรือการสั่งงานด้วยเสียง ภาคการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนตอบรับการเป็นสังคมยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยนำเทคโนโลยีเพื่อการอยู่อาศัยมาช่วยเพิ่มมูลค่าองค์กรของตนเองหลายรูปแบบ ขณะเดียวกันบางประเทศอย่างญี่ปุ่น ได้พัฒนาแนวคิดที่จะเดินทางพัฒนาสังคมเข้าสู่ยุค 5.0 ซึ่งคาดการณ์ว่าในอีกไม่เกิน 5 ปีข้างหน้า ทัวโลกจะได้เห็นภาพอนาคตของสังคมยุค 5.0 แบบของญี่ปุ่น ยุคสังคม 5.0 เป็นยุคที่เรียกว่าเป็นสังคมแบบ Super Smart เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์มากยิ่งขึ้นและช่วยในการใช้ชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้อย่างอัจฉริยะและตอบสนองการใช้ชีวิตได้อย่างรอบด้านมากขึ้น เป็นยุคที่รวมเอาโลกไซเบอร์และโลกแห่งความจริงเข้าด้วยกัน โดยมีเทคโนโลยีและ AI เป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เป็นสิ่งที่ทุกองค์กรหลีกเลี่ยงไม่ได้ (ศิริภัสสร ปิยนันทวารินทร์, 2566)

ประเทศไทย 4.0 กำลังก้าวเข้าสู่อนาคตประเทศไทย 5.0 เป็นประเทศนวัตกรรม โดยรัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับการให้บริการเทคโนโลยี 5G หรือให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยได้ใช้เทคโนโลยี 5G โดยเร็วและเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขประชาชน โดยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องทำให้เกิดเทคโนโลยี 5G และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม นำเทคโนโลยี 5G มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงโดยเฉพาะในด้านสำคัญๆ เช่น การสาธารณสุข การเกษตร การเศรษฐกิจ การศึกษา เป็นต้น โดยภาพอนาคตต้องเน้นด้านการศึกษา เพราะว่าเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมไทยในยุคที่กำลังก้าวเข้าสู่ เทคโนโลยี 5G การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาช่วงต่อจากระดับประถมศึกษาในระดับนี้แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ มัธยมต้น และมัธยมปลาย ซึ่งในระดับมัธยมต้นเป็นการศึกษาภาคบังคับ โดยปัจจุบันทุกคนต้องเรียนจบการศึกษาในระดับมัธยมต้น เป็นภาคบังคับที่รัฐจัดให้ โดยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อมีเป้าหมายที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ทักษะ ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพแก่ตนเอง และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป จะเห็นว่าการจัดการศึกษาในอดีตถึงปัจจุบันนั้น เป็นการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงปริญญาตรี เน้นที่สายสามัญ และวิชาชีพตามความ

ถนัด ความชอบของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ในเมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษา การเรียนต้องเปลี่ยนไปในอนาคต และต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและประชาชนทุกคน ได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาของประเทศไทยด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ได้แก่ 1) BIG DATA การเรียนการสอนในอนาคตต้องอาศัยข้อมูลขนาดใหญ่ ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา หน่วยงาน โรงเรียน สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวิเคราะห์ สังเคราะห์นำข้อมูลมาใช้ใช้ในการเรียนการสอนโดยอาศัย Big Data เป็นฐานนำข้อมูลที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนการจัดการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ที่เกิดประโยชน์สูงสุด 2) IOT: Internet of Think อินเทอร์เน็ตสำหรับทุกสิ่งทุกอย่าง อินเทอร์เน็ตมีอิทธิพล มีความสำคัญในดลกปัจจุบันและอนาคต การเรียนการสอนการศึกษาต้องพึ่งพาอาศัยอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนการศึกษาให้เป็นประโยชน์ มีคุณภาพมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า ดังนั้น ในการเรียนการสอนต้องนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมาใช้ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทุกคน เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกคน ดังนั้นการเรียนการสอน ผู้เกี่ยวข้องต้องประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ต สำหรับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนการจัดการศึกษาให้ทันต่อปัจจุบันและอนาคต 3) Distance Learning โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำระบบการศึกษาแบบการเรียนการสอนทางไกลมาใช้มาเพิ่มเติม ส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งขาด ในสิ่งที่ไม่มีสามารถจัดการบริหารการเรียนการสอนได้ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมลดความเหลื่อมล้ำ และในลักษณะที่อยู่ไกลไม่สามารถมาเรียนได้ การเรียนการสอนทางไกลเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาทุกคน 4) Hardware, Software and Methodology การเรียนการสอนยุคใหม่ต้องเปลี่ยนไป ด้วยการนำวิธีการใหม่รูปแบบใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน โดยรูปแบบของโสตทัศนูปกรณ์ ในรูปแบบของอุปกรณ์และวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Smart Phone Mobile learning application Learning เพื่อสนับสนุนเสริมทักษะ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การค้นคว้า ข้อมูลการเรียนการสอน แบบเรียลไทม์หรือออนไลน์ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกคน พร้อมๆ กัน และการเรียนการสอนแบบ VR : Virtual Reality ในรูปแบบการจำลองสภาพแวดล้อมในลักษณะเสมือนจริงที่สามารถมองเห็น ได้ยินเสียง สัมผัสได้ เพื่อสร้างบรรยากาศทางการเรียนเปรียบเป็นโลกเสมือนจริง และทำให้ผู้เรียนมีทักษะดิจิทัลเป็นจัดการศึกษายุคใหม่ที่ต้องมีทักษะดิจิทัล และ 5) AI : Artificial Intelligence การเรียนการสอนการศึกษาในอนาคต จะเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอน โดยเป็นการจัดการเรียนการสอน การศึกษาแบบอัตโนมัติ เช่น การปรับให้เหมาะสมเข้ากับผู้เรียน ผ่านระบบ AI หรือ Robot ผู้เรียน ผู้สอน สถาบันสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ของแต่ละคนตามความรู้ ความสามารถ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ครู อาจารย์จะมีบทบาทเป็นผู้สอนมาเป็นผู้แนะนำ อำนวยความสะดวกชี้แนะ และจะมีบทบาทในการศึกษาหาข้อมูลทำวิจัย โดยอาศัยข้อมูลจาก AI มาเพิ่มเติมในส่วนขาด และส่งเสริมเพิ่มเติมความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ และสามารถเชื่อมโยงทรัพยากรในการเรียนการสอนการศึกษาได้อย่างคุ้มค่า (สุพจน์ อิงอาจ, 2566)

การจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและมีความพร้อมในการแข่งขันกับนานาประเทศ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำยุค 5.0 ในการบริหารเพื่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องมีลักษณะเฉพาะหลายอย่าง จึงจะสามารถบริหารองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบภาวะผู้นำ และเป็นผู้นำที่ดีการที่จะมีลักษณะผู้นำที่ดีจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานโดยให้ผู้ร่วมงานเข้าใจและปฏิบัติภารกิจจนประสบความสำเร็จและสามารถทำงานร่วมกันได้ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์กล้าเผชิญกับเหตุการณ์และมีความสามารถในการใช้ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงผู้บริหารจะต้องมีศักยภาพในการใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันกับทุกคน หรือทีมงาน ในองค์การ ผู้บริหารจะต้องใช้ศิลปะและกระบวนการของอิทธิพลต่อบุคคลหรือทีมงาน และสามารถทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา มีความเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ตลอดจนทั้งสามารถสร้างสภาวะแวดล้อมส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันสร้าง

ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในบริบทของการบริหารจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ท่ามกลางยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุค 5.0 ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาอย่างมาก และจากสภาวะการณ์ในปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยหลังการปฏิรูปการศึกษารอบแรก พบว่ามีความล้มเหลวในหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การพัฒนาครู การพัฒนาหลักสูตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคุณภาพของผู้บริหารในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือ การศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการสร้างความเจริญงอกงามให้แก่บุคคลและสังคม ดังนั้น การเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ธวัชชัย แสนดวง, 2565, หน้า 2 - 3)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานด้านวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ การดำเนินงานตามสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีสมรรถนะการบริหารวิชาการตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีความเข้าใจหลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานวิชาการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสามารถจัดเนื้อหาสาระกิจกรรม ได้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขั้นตอน และบทบาทในการบริหารหลักสูตร เป็นผู้นำในการนำหลักสูตรไปใช้ จัดหาส่งเสริมให้ครูจัดทำ 3 หลักสูตร และจัดกิจกรรมการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามศักยภาพสูงสุด 3) ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือและส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ติดตามประเมิน ผลการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน และส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศที่ได้รับไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป 4) ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สามารถวางระบบกระตุ้นกำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลือการวิจัยในชั้นเรียนสามารถจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งใน และนอกห้องเรียน และความสำคัญของการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป ดังนั้น เมื่องานวิชาการเป็นงานที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญ และใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่นในการดำเนินงาน (พรวลี ศรีประการ, 2564)

ดังนั้น บทบาทที่สำคัญของภาวะผู้นำยุคสังคม 5.0 จะต้องมิวิสัยทัศน์ในการทำงานต้อง เข้าใจง่ายและชัดเจน สามารถปฏิบัติได้และมีความยืดหยุ่น การทำความเข้าใจ ทำความเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กร ชัดความสามารถและกลยุทธ์ขององค์กร มีความชัดเจนกระจ่าง เรียนรู้ และเข้าใจเทคโนโลยี ระบบการทำงานอยู่เสมอ ผู้นำต้องไวต่อการเปลี่ยนแปลง และมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว (ศิริภัสสร ปิยนันทวารินทร์, 2566)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี รวมถึงเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย นำข้อมูลจากการวิจัยไปวางแผนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ใหม่อีกมีความพร้อมในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

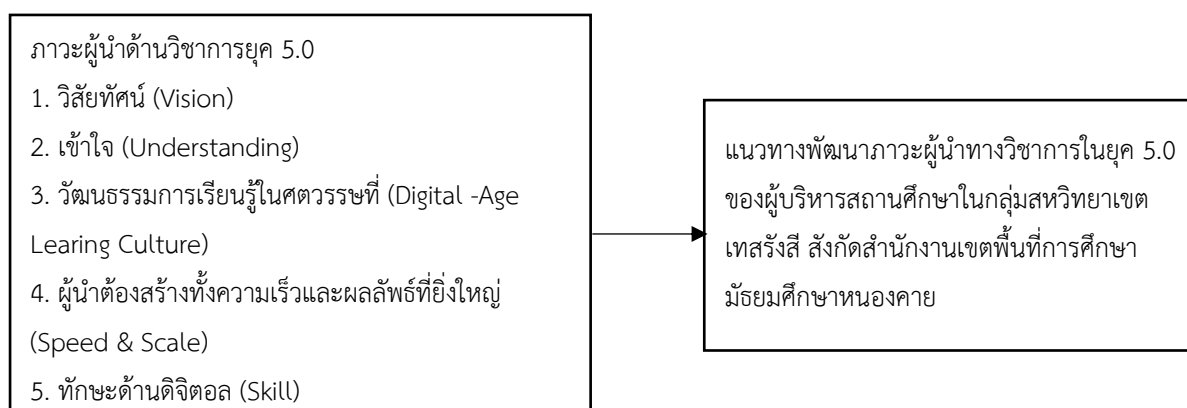

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบเนื้อหาการวิจัยจากการสังเคราะห์จากแนวคิดของหน่วยงาน นักวิชาการและนักวิจัย ได้แก่ จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ (2564, หน้า ออนไลน์), ศิริภัสสร ปิยนันทวารินทร์ (2566, หน้า 95 - 309), Salika (2566, หน้า ออนไลน์), พิมลรัตน์ ธิพัฒน์วิจิตรกุล (2564, หน้า ออนไลน์), ทินกร บัวชู (2562, หน้า 179) ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการยุค 5.0 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ (Vision) 2) เข้าใจ (Understanding) 3) วัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ (Digital -Age Learning Culture) 4) ผู้นำต้องสร้างทั้งความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ (Speed & Scale) และ 5) ทักษะด้านดิจิทัล (Skill) สามารถอธิบายตามภาพ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1. ลักษณะของเครื่องมือเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2561 : 42-43) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย 2. สร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และการใช้ภาษา (Wording) และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of Item objective:IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยให้ค่าความสอดคล้อง ดังนี้ + 1 หมายถึง เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 และ 5.พิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดำเนินการโปรแกรม Google form เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับอีเมลแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมด 88 คน คิดเป็นร้อยละ 85.44

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ได้แก่ วิชฐานะ และประสบการณ์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2. ข้อมูลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายโดยเทียบกับ เกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) 3. ข้อมูลแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0	$\bar{x}$	S.D	ความหมาย
1	ด้านวิสัยทัศน์	4.29	0.54	มาก
2	ด้านเข้าใจ	4.17	0.60	มาก
3	ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.32	0.43	มาก
4	ด้านผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่	4.36	0.45	มาก
5	ด้านทักษะดิจิทัล	4.28	0.47	มาก
รวม		4.38	0.52	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, $S.D = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.48$, $S.D = 0.45$) รองลงมา คือ ผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ ($\bar{x} = 4.36$, $S.D = 0.45$) และวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{x} = 4.32$, $S.D = 0.43$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเข้าใจ ($\bar{x} = 4.17$, $S.D = 0.60$)

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เรียงลำดับจากค่าความถี่มากไปหาน้อยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ จากความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ ในการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และ ผู้บริหารสามารถมองการณ์ไกลเพื่อความสำเร็จในอนาคตขององค์กร

2. ด้านเข้าใจ สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยกว่านี้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ คิดริเริ่ม ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ

3. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทั้งความรู้ เทคโนโลยีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การหาโอกาสและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา และ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในสถานศึกษา

4. ด้านผู้นำต้องสร้างทั้งความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำที่เร็วจะสร้างผลลัพธ์ที่เลิศในหลายด้าน เช่น สร้างกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทุ่มเท สร้างความพึงพอใจต่อผู้เรียน เป็นต้น และผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่ยอดเยี่ยมต้องเป็นผู้นำของผู้ตาม เพราะความเร็ว ถูกมองว่าเป็นความเสี่ยง ผู้นำไม่สามารถไปเร็วได้เพียงลำพัง ต้องโน้มน้าวให้ผู้ตามเร็วตามไปด้วย

5. ด้านทักษะด้านดิจิทัล สามารถเรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการประสบการณ์ทางด้าน IT มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรของตนเอง และผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ชุมชน และสังคมโดยสามารถประเมิน ความพร้อมด้านดิจิทัลของสถานศึกษาได้อย่างรอบด้าน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สามารถอภิปรายผล ได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ได้มีการกำหนดพันธกิจ และเป้าประสงค์ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้มีการขับเคลื่อน โดยการดำเนินการจัดอบรม พัฒนาครู และบุคลากร ในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหาร

สถานศึกษาและบุคลากร มีทักษะนำไปสู่การปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของกมลพร กลมเกลี้ยง (2558, หน้า 3) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิติภา เสนาฤทธิ์ (2560, หน้า 4) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมนา ศรีกังพาน (2560, หน้า 4) วิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัย พบว่า บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของภูริรัตน์ สุกใส (2565, หน้า 86 - 87) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการขับเคลื่อนภารกิจที่มุ่งเน้นการพัฒนาวัตกรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นนวัตกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้บริหารงานภายใต้ กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลายมิติ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในด้านของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงอาจส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษายังคง ต้องขับเคลื่อนวิสัยทัศน์เดิมที่ได้กำหนดไว้ให้ประสบผลสำเร็จ จึงทำให้ยังนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ ในการวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่มุ่งเน้น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่บริบทของสถานศึกษาเอื้ออำนวย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขญา โกลมวานิช (2563) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลไว้ในมิติของด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล นั้นแสดงได้ว่าผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ในยุคดิจิทัลได้กว้างไกล จะต้องมีความคิดที่ก้าวหน้าและทันสมัย มีความกล้าตัดสินใจ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจะต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรในยุคดิจิทัลเพื่อให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และศีกฤทธิ์ ศีลาสาย (2565) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ด้านเข้าใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการทำงานให้เข้าใจง่ายและชัดเจน สามารถปฏิบัติได้และมีความยืดหยุ่น รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน ขีดความสามารถ และกลยุทธ์ขององค์กร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกับผู้ร่วมงาน และ stakeholder เพื่อรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นที่เสริมสร้างมุมมองใหม่เพื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนรู้ยุคใหม่ปัจจุบันที่ผ่านยุคพลิกผันที่ผ่านมาได้เกิดการตื่นตัวด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมากมีการนำเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ในการศึกษาถือเครื่องมือสำคัญในการ

จัดการเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัว ให้ทันยุคและองค์ประกอบดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสภวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จึงต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดความรอบรู้ด้านดิจิทัล (Digital literacy) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพัฒน์ ชีวาลัย (2566, หน้า 170 - 182) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความ ร้องลงมา ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นเรื่องปกติในองค์กร และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างแรงขับเคลื่อน และสร้างความเปลี่ยนแปลงในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ภายในสถานศึกษา อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล การทำงานและบรรยากาศในสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างแพร่หลาย ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานอื่น การสร้างระบบการปฏิบัติงานที่มีความกระชับ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ ระบบการติดต่อสื่อสารและการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ การสำรวจความต้องการของผู้เรียน ครู และบุคลากร เพื่ออำนวยความสะดวกจัดหาอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีภายใต้งบประมาณที่มีอยู่ ผู้บริหารควรวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกับครูและบุคลากรเพื่อสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาสการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีของครูและนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และศีกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565, หน้า 118 - 126) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสภวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ สร้างเครือข่ายทางด้านวิชาการเพื่อการทำงานร่วมกัน และสนับสนุน ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถทำงานได้อย่างยอดเยี่ยม ร้องลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจด้วยความมั่นใจ พัฒนานวัตกรรม เรียนรู้ปัญหา ใส่ใจกับผู้ได้บังคับบัญชา ผู้เรียน และผู้ปกครอง แล้วพัฒนานวัตกรรมใหม่ออกมาเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถการเปลี่ยนแปลงผู้นำที่ยืดหยุ่นและมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว อาจเป็นเพราะว่า บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการติดต่อสื่อสาร มีการประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่ายระหว่างกัน เป็นการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้มีความสะดวกรวดเร็ว สามารถเลือกใช้บริการได้อย่างเหมาะสม คำนวณและเพียงพอต่อการใช้งาน ในด้านการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และศีกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565, หน้า 118 - 126) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสภวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ด้านผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขญา โกลวานิช (2563, หน้า 104) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ด้านผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ ภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.5 ด้านทักษะดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ โดยไม่กลัว

เทคโนโลยีใหม่ ๆ และกล้าที่จะทดลอง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดแบบระบบเดิม เพราะมีความลังเลหรือ ไม่มั่นใจกับเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพัฒน์ ชีวาลัย (2566, หน้า 170 – 182) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านทักษะดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เรียงลำดับจากค่าความถี่มากไปหาน้อยในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ ในการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นสู่ชุมชน โกลาวันิช (2563, หน้าออนไลน์) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลไว้ในมิติของด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล นั้นแสดงได้ว่าผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัลได้กว้างไกล จะต้องมีความคิดที่ก้าวหน้าและทันสมัย มีความกล้าตัดสินใจ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจะต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรในยุคดิจิทัล เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และผู้บริหารสามารถมองการณ์ไกลเพื่อความสำเร็จในอนาคตขององค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรกร จันทรสุข (2564, หน้า 36 - 49) วิจัยเรื่องการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนา ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสามารถมองการณ์ไกลเพื่อความสำเร็จในอนาคตขององค์กรและบริหารสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถแลกเปลี่ยนถ่ายถอดวิสัยทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล และ ประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการ แข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

2.2 ด้านเข้าใจ สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยกว่านี้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ คิดริเริ่ม ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพัฒน์ ชีวาลัย (2566, หน้า 170 – 182) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ด้านเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย และศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ คิดริเริ่ม ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ และควรสร้างความสัมพันธ์ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียร่วมแลกเปลี่ยนพูดคุยทำความเข้าใจระหว่างกัน รับฟังความคิดเห็นและความต้องการ มองประเด็นเร่งด่วนว่าตรงกันหรือไม่ สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไรบ้าง เพื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2.3 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทั้งความรู้เทคโนโลยีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การหาโอกาสและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณีรัตน์ สุดเต้ (2563) วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการควร

ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย สนับสนุนเรื่องของเทคโนโลยี ผู้บริหารต้องมีการสังเกตการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบ Digital ตามที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยการจัดซื้อพัสดุที่จำเป็นในการทำงาน ประหยัด และคุ้มค่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรกร จันทรสุข (2564, หน้า 36 - 49) วิจัยเรื่องการศึกษาขององค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนา ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทั้งความรู้เทคโนโลยีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การหาโอกาสและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา และผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้ ICT ในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม

2.4 ผู้นำต้องสร้างทั้งความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำที่เร็วจะสร้างผลลัพธ์ที่ดีเลิศในหลายด้าน เช่น สร้างกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทุ่มเท สร้างความพึงพอใจต่อผู้เรียนเป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริภัสสร ปิยนันทวารินทร์. (2565). พรหมวิหาร 4 กับภาวะผู้นำยุคสังคม 5.0 เสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านผู้นำสร้างทั้งความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ คือ สร้างกำลังใจให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างทุ่มเทเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร สร้างความพึงพอใจต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่ยอดเยี่ยมต้องเป็นผู้นำของผู้ตาม เพราะความเร็ว ถูกมองว่า เป็นความเสี่ยง ผู้นำไม่สามารถไปเร็วได้เพียงลำพัง ต้องโน้มน้าวให้ผู้ตามเร็วตามไปด้วย เพื่อความสำเร็จของงานที่กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักว่าจะต้องเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี(Digital Native) สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ ออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิด สร้างสรรค์และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ

2.5 ด้านทักษะดิจิทัล สามารถเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการประสบการณ์ทางด้าน IT มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรของตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพัฒน์ ชัชวาลย์ (2566, หน้า 170 - 182) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ด้านทักษะดิจิทัลและผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ชุมชน และสังคมโดยสามารถประเมินความพร้อมด้านดิจิทัลของสถานศึกษาได้อย่างรอบด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรรณพ กันละนนท์ วิจัยเรื่องทักษะด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เสนอแนะแนวทางพัฒนาด้านทักษะดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้ และแสวงหาฝึกฝน พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น เพิ่มเติม อบรมการใช้สื่อสารสนเทศอย่างถูกต้อง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และนำไปพัฒนาประยุกต์ใช้กับงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและชาญฉลาด

องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำด้านวิชาการก่อให้เกิดการแรงผลักดัน ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางการการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งในเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อบริหารจัดการศึกษาใน

รูปแบบใหม่จึงต้องมีความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์หลายด้านเข้ามาบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) วิสัยทัศน์ 2) เข้าใจ 3) วัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4) ผู้นำต้องสร้างทั้งความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ 5) ทักษะด้านดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ ในการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ

1.2 ด้านเข้าใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ทั้งภาครับ และเอกชน เพื่อรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นที่เสริมสร้างมุมมองใหม่เพื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุค 5.0

1.3 ด้านการสร้างด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้สู่ยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้มีทักษะในการสร้างนวัตกรรม นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยผลักดันให้ครูและผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีต่าง ๆ เช่น เวทีสุดยอดสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมประจำปีของอาชีวศึกษา เป็นต้น

1.4 ด้านผู้นำต้องสร้างความเร็วและผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำที่ยืดหยุ่น และมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล

1.5 ด้านทักษะด้านดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี (Digital native) และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค 5.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอนสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร กลมเกลี้ยง. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตรกร จันทร์สุข. (2564). การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 15(2), 36 - 49).
- จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์. (2564) การพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษายุคดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2566 จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/QLLJ/article/view/261854/178235>

- ธวัชชัย แสนดวง. (2565). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ทินกร บัวชู และทิพาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. *ครุศาสตร์สาร*, 13(2), 285 - 294.
- นพวัฒน์ ชัชวาลย์ (2566) การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 5(1), 170 -182.
- นิตินา เสนาฤทธิ์. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะ
ช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2561). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พนทิพย์ หาญชนะ และ คีฤทธิ์ ศิลาลาย. (2565) . ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียน
สหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *วารสารร้อยแก่นสาร*, 7(6), 117- 133
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม
ของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต การ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรวลี ตรีประการ. (2564). *สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมลรัตน์ ธีพัฒน์วิจิตรกุล. (2564). *Leadership 5.0 ผู้นำยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2566 จาก
<https://www.wearecp.com/hrcp-20122021/>

